

C/ Nou del teatre, 16

17004 - GIRONA

Tel. 972 22 50 44

www.cinematruffaut.girona.cat

a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

FALLEN LEAVES

Kuolleet Lehdet

Finlàndia, 2023

Direcció: Aki Kaurismäki

Guió: Aki Kaurismäki

Intèrprets: Alma Pöysti, Jussi

Vatanen, Janne Hyytiäinen,

Anna Karjalainen

Durada: 82 min

Gènere: drama romàntic

Idioma: finès

Data d'estrena: 27/12/2023

La tendresa d'un dels grans cineastes dels nostres temps

Aki Kaurismäki ja ho va dir fa temps, a propòsit de la relació entre un antic bohemí i un nen migrant a *L'Havre*, un d'aquells films en què el cinema es converteix en un lloc per la utopia, que així es realitza: "Com més escèptic i cínic em torno, més tendres són les meves pel·lícules". Ni que sigui amb ironia, tan pròpia del director finès i com exemplifica aquesta mateixa afirmació, la tendresa es fa present en el cinema. Ho fa lligada a la fraternitat humana i també a l'experiència amorosa. Els seus personatges freguen la desesperació, però, com suggereix el títol del film anterior a *Kuolleet Lehdet* (*Les fulles mortes*), arriben a "l'altre costat de l'esperança". Concedint-los una dignitat i un esperit de resistència, treballadors explotats o a l'atur, bohemis anacrònics, rockers sense futur sobreviuen a les dificultats amb una enteresa i un instint solidari que, de manera inesperada, a vegades duen a finals tan feliços com els dels films de Capra o, pel que fa a la seva nova pel·lícula amb la presència d'un gos anomenat Chaplin, tan poètics com el de *Temps moderns*, que homenatja de manera tant explícita com commovedora.

Tota l'obra de Kaurismäki n'és ple de referències, reconeixements i, de fet, declaracions d'amor a altres cineastes: els vinculats al realisme poètic francès dels últims anys trenta i quaranta, els tan sobris com transcendentals Bresson i Ozu, Chaplin d'una manera fervorosa, però també la millor tradició del melodrama clàssic i fins i tot als films de zombis: no deu ser per res que els enamorats de "Les fulles mortes" (tradueixo el títol al català perquè em resisteixo a l'internacional en anglès, *Fallen leaves*, que en certa manera esborra l'empremta de la cançó francesa, *Les feuilles mortes*, que batega a la pel·lícula en què, al final, es fa present en una versió fina) vegin *Els morts no moren*, de Jim Jarmush, en una sala de cinema. Sí, una història d'amor ocupa el centre d'una pel·lícula, que demostra novament que, tot i les cites i referències que fan dir al mateix director que és "un agitador de còctels", el cinema de Kaurismäki té una identitat i un estil propis que el fa inconfusible: la respiració poètica, l'aire malenconiós contrarestat amb la ironia, la sobrietat i el laconisme dels diàlegs, la dignitat de la gent obrera, el sentit del cromatisme amb què, tenint la col·laboració impagable del director de fotografia Timo Salminen, fa combinacions que semblen impossibles sense caure en el decorativisme, la manera

que ens recorda com les cançons s'assemblen a nosaltres. Això últim dit a propòsit d'un vers ("C'est une chanson qui nous ressemble") de *Les feuilles mortes*, cançó amb lletra de Jacques Prevert i música de Joseph Kosma que Yves Montand va començar a popularitzar cantant-la per primera vegada a *Les portes de la nuit* (1946), de Marcel Carné, un dels directors que Kaurismäki més estima.

És en un bar on fan karaoke (on tant es canta tango finès com una cançó de Schubert) que es coneixen els protagonistes de *Les fulles mortes*: Ansa i Hulappa, dos éssers solitaris interpretats respectivament per Alma Pöysti i Jussi Vatanen, que demostren (com també és el cas de Janne Hyytiäinen, que encarna l'amic i company de pis d'Hulappa) la vista pels comedians d'un director que va convertir en llegendaris i així inoblidables a Kati Outinen i el malaguanyat Matti Pellonpää. Abans de la primera trobada, se'ls mostra en els seus llocs de treball. Ansa en un supermercat (en una escena posterior és exultant la revolta i solidaritat de les treballadores) i Hulappa en una empresa metal·lúrgica. Després de la trobada, com és habitual en les grans històries d'amor, hi haurà malentesos (cites frustrades i números de telèfons equivocats), complicacions i un obstacle que en aquest cas no té a veure amb un vincle matrimonial previ (un dels cartells que hi apareixen, com en altres films del cineasta, és el de *Brief Encounter*, de David Lean) o una norma social, sinó amb l'addicció d'Hulappa a l'alcohol, que per primera vegada apareix com un problema en el cinema de Kaurismäki.

Apostant per l'amor com a esperança i una possibilitat de felicitat, Kaurismäki fa present a través de la ràdio la guerra d'Ucraïna. Tampoc no oblidia les formes d'esclavitud actuals, oposant-hi la resistència i la dignitat dels seus personatges obrers, a vegades temptats per un nihilisme autodestructiu del qual els salva amb generositat moral. En tot cas, una pel·lícula meravellosa d'un dels grans cineastes dels nostres temps.

Imma Merino
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona